

Motion till riksdagen

1988/89:Jo247

Väckes av Nils T Svensson och Gunnar Nilsson

(båda s)

Beskogning av åkermark

Åtgärder för att klara jordbrukets överproduktion blir allt akutare. Olika åtgärder har vidtagits och planeras för att nedbringa överskottet. Ur produktionssynpunkt finns det många markområden som är av låg kvalitet såsom sand- och grusmarker och därför i första hand är lämpliga att avföra från jordbruksproduktion. Överföring av åkermark till skog är ett effektivt sätt att minska utlakningen av kväve liksom också fosforförlusterna genom ytavrinning. Störst effekt erhålls om åkermark som i dag har sämst växtnäringshushållning överförs till skog.

I Skåne, där vi har den största produktionen inom jordbruket, finns markområden vid t.ex. Sjöbo, Kristianstad och Saxtorp som är utpräglade sand- och grusmarker och är väl lämpade för skogsproduktion.

Från miljö- och naturskyddssynpunkt är det väsentligt var jordbruksmarken tas ur produktion. En överföring av viss åkermark till lövskog i tätortsnära områden, t.ex. i västra Skånes helåkersbygder, skulle vara positivt för rekreation och friluftsliv och öka mångfalden i landskapet men få motsatt effekt i mellan- och skogsbygder med kulturlandskapstyper (ängar, hagar) med stora värden för naturvård, kulturminnesvård, turism och friluftsliv.

I dag saknas analyser om hur de genomsläppliga markerna påverkar miljön inom avrinningsområden. Ett sådant område är de genomsläppliga markerna vid Sjöbo/Ilstorp där avrinning sker till Klingavälsåns naturreservat.

Det är angeläget att en ordentlig kartläggning snarast sker av de genomsläppliga markområdena och var deras avrinningsområden finns.

Det finns markägare som, medvetna om problemen med överproduktion, är intresserade av att plantera skog på marker som är av låg kvalitet. Det är emellertid inte lätt att ställa om produktionen från jordbruksprodukter till skog där avkastningsresultatet börjar visa sig först efter ca 30 år.

Åtgärder bör därför aktualiseras för att stimulera plantering av skog och marker som inte är nödvändiga för jordbruksproduktion.

Markägare som är beredda till skogsplantering av åkermark måste investera 8 000 till 10 000 kr. per hektar medan avkastningen börjar ca 25–30 år senare. Detta kräver stora kapitalresurser. För att underlätta för markägaren att beskoga lämpliga marker måste åtgärder vidtagas för att underlätta kapitaltillgången för sådana ändamål utan att kostnaderna på kort sikt blir för betungande.

Ett utjämningslån där vissa räntekostnader flyttas framåt i tiden, för att

minska kostnaderna i början, kan vara ett sätt, och med ett sådant eller liknande finansieringssystem skulle åkermark lättare kunna beskogas.

Mot. 1988/89
Jo247

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om en kartläggning av de genomsläppliga markområdena och deras avrinningsområden i syfte att skapa naturreservat och liknande,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ett utjämnande lånesystem för finansiering av skogsplantering på lättgenomsläppliga marker.

Stockholm den 24 januari 1989

Nils T Svensson (s)

Gunnar Nilsson (s)